

Discussienota commissie

Commissie Ruimte

19 februari 2018

Afdeling en opsteller

ROW GBHaas 0578699494 g.haas@heerde.nl

Portefeuille

W.I. Meijer

Programma

Bestuur en Veiligheid/duurzaamheid

Agendapunt

9.

Onderwerp

Inzet revolving fund Stimuleringslening voor verenigingen/instellingen en Non-profit

De commissie geeft als advies:

Positief te adviseren over de inhoud van de discussienota en geen aanvullende opmerkingen mee te geven.

1. Inleiding

In de inleiding van de discussienota rond de inzet van de Duurzaamheidslening particulieren die separaat is geagendeerd hebben wij u aangegeven dat naast de discussienota rond de inzet van de duurzaamheidslening particulieren tevens een discussienota aan u zal worden voorgelegd rond de inzet van de Stimuleringslening als financieringsinstrument voor het stimuleren van lokale ontwikkelingen en investeringen op het gebied van energiebesparende maatregelen. Korte tijdshelpe verwijzen wij u voor de algemene informatie naar de inleiding van de discussienota Duurzaamheidslening particulieren.

2. Stimuleringslening verenigingen/instellingen en Non-profit organisaties

De Stimuleringslening is een laagrentende of renteloze lening die door de gemeenten aan derden kan worden verstrekt uit een door de Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVn) beheerd revolverend fonds.

Uit dit fonds kunnen aan maatschappelijke doelgroepen als verenigingen, stichtingen, coöperaties, kerken etc. leningen worden verstrekt die tot doel hebben om investeringen in energiebesparende en energieopwekkende maatregelen te stimuleren.

De doelstelling voor het verstrekken van de lening is in feite hetzelfde als bij de verstrekking van een Duurzaamheidslening particulieren. Met de inzet van de lening worden maatschappelijke organisaties gestimuleerd tot het treffen van energiebesparende maatregelen aan gebouwen.

Niet onbelangrijk is dat met de aandacht voor de maatregelen energieopwekking en energiebesparing, via gerichte communicatie de leden van de verenigingen/instellingen bij het proces kunnen worden betrokken waarbij een soort olievlek werking ontstaat en leden individueel of collectief gestimuleerd kunnen worden tot het treffen van energiebesparende maatregelen.

In dat opzicht vormt de maatschappelijke betrokkenheid een belangrijke schakel bij het creëren van aandacht en bewustwording en uiteindelijk met als resultaat het treffen van energiebesparende maatregelen.

De kenmerken van de Stimuleringslening zijn als volgt:

- het leenbedrag is minimaal € 5.000,-- en maximaal € 100.000,--
- De looptijd bedraagt 10 jaar (bij een lening tot € 50.000,-) of 20 jaar (bij een lening

vanaf € 50.000,-).

- Uitgangspunt is dat voor leenbedragen boven de € 25.000,- een hypotheekrecht wordt verlangd.
- Voor lagere bedragen en in geval een verenigingen/instelling geen eigenaar is van het gebouw, kan volstaan worden met een onderhandse akte.

3. Doelgroep bepaling

Zoals al aangegeven wordt de lening ingezet als stimuleringskader voor maatschappelijke organisatie en instellingen.

Het gaat hier om de verduurzaming van gebouwen van verenigingen/instellingen/stichtingen al dan niet in eigen bezit.

Anders dan de Duurzaamheidslening particuliere woningeigenaren waarvan de definitie van de gebruikers vrij eenduidig is, vraagt dit voor deze categorie om een bredere afweging.

Het toepassingsbereik voor deze doelgroep kan als volgt worden gedefinieerd:

- a. gebouwen en complexen van minimaal één jaar oud, in eigendom van een vereniging of stichting zonder winstoogmerk en welke gebruikt en in hoofdzaak bestemd zijn voor het gebruik voor maatschappelijke doeleinden, zoals onderwijs, sport, sociaal-cultureel, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard, verenigingen, non-profitorganisaties die niet behoren tot de (semi-) overheid (zoals gebouwen van woningcorporaties, zorginstellingen en defensie)
- b. lokale sportcomplexen in gebruik bij een non-profitorganisatie.

In het vervolg van de besluitvorming zal met inachtneming van het advies van de commissie nader worden uitgezocht in hoeverre de eventuele onderlinge verhouding of relatie vanuit de gemeente met de betrokken instelling/vereniging (juridisch) van invloed is op de verstrekking van de Stimuleringslening.

4. Postcoderoos regeling:

De Postcoderoos regeling (fiscale benaming is de Regeling Verlaagd Tarief) is ruim drie jaar geleden geïntroduceerd als financieringsmogelijkheid om gezamenlijk zonne-energie op te wekken, zonder dat de zonnepanelen op het eigen dak hoeven te liggen. Los van deze regeling hebben particulieren die individueel zonnepanelen plaatsen op het eigen dak ook voordelen op basis van de salderingsregeling en BTW teruggave.

De Postcoderoos Regeling biedt 15 jaar lang vrijstelling van energiebelasting over de zonne- of windenergie die de deelnemers in een project gezamenlijk opwekken. Dit betekent dat zonnepanelen niet langer op het eigen huis of bedrijfspand hoeven te liggen, maar ook elders geïnstalleerd kunnen worden. Bijvoorbeeld op een groot agrarische dak net buiten het dorp, op het dak van het lokale dorpshuis of zelfs op een beschikbaar stuk grond in de buurt. Deelnemers richten samen een coöperatie op en investeren gezamenlijk in een zonnedak door het kopen van zonparticipaties. De panelen in het project zijn namelijk eigendom van de gezamenlijke coöperatie. In ruil voor hun deelname (investering) ontvangen deelnemers, naar rato van het aantal zonparticipaties, jaarlijks een teruggave van energiebelasting die zij betaald hebben over de energie die zij thuis gebruiken. Hierin zit het verdienmodel voor de energie coöperatie.

Uit het overleg met de energie coöperatie Heerde Energiek is in ieder geval duidelijk naar voren gekomen dat de coöperatie zich in de komende tijd actief wil inzetten voor de realisatie van postcoderoos projecten.

Vanuit SVn is aangegeven dat gemeenten in toenemende mate de postcoderoos ontwikkeling in de verordening opnemen als basis voor de aanvraag van de Stimuleringslening.

Als college willen we deze mogelijkheid nader verkennen en overleggen met betrokken partijen. Ook zijn wij benieuwd hoe de raadscommissie hier over denkt.

5. Advies Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVn) inzet hoogte leenbedragen

Wat betreft de hoogte van de in te zetten bedragen wordt ook hier door SVn geadviseerd om een jaarlijks budget van € 500.000,- beschikbaar te stellen met eveneens het advies om de lening voor meerdere jaren in te zetten teneinde te bereiken dat het effect van het revolverend karakter te bewerkstelligen.

Wij adviseren om in eerste instantie de lening voor een periode van twee jaar in te zetten en het lening plafond per jaar vast te stellen op € 500.000,- waarbij in het tweede jaar aan de hand van een evaluatie nadere besluitvorming plaats vindt over de voortzetting van de lening.

6. Financiering duurzaamheidslening

Uitgangspunt is dat de gemeente Heerde een rekeningcourant opent bij SVn.

Het valt op voorhand niet te voorspellen in hoeverre daadwerkelijk gebruik zal worden gemaakt van de lening. Ervaringen van SVn en de regiogemeenten leert dat deze vraag er zeker is, maar dit zal zich lokaal nog moetenbewijzen.

Het advies is dan ook om voor de Stimuleringslening met ingang van 2018 gedurende een periode van in eerste instantie 2 jaar tot en met 2019, jaarlijks € 500.000,- beschikbaar te stellen en in het tweede jaar een afweging te maken over de voortzetting van de lening.

De totale hoogte van de leenbedragen komt hiermee op 1 miljoen euro.

De bedragen worden op de rekening courant bij SVn gestort.

De eventuele rentevergoeding voor het saldo op deze rekening is de vergoeding die gerelateerd is aan de rente die de BNG geeft over een 1 maand depositio: deze is op dit moment "0" procent.

Naast deze rente inkomsten betaalt de gemeente jaarlijks een beheervergoeding van 0,5% op jaarbasis over het restant bedrag uitgezet bij SVn. Deze kosten worden samen met de uitvoeringskosten van SVn van 1,1 % doorberekend bij de leningverstrekking, zodat het rentepercentage van de duurzaamheidslening op dit moment 1,6% bedraagt.

Het rentepercentage van de lening via de BNG bedraagt momenteel 1% welke lasten voor rekening van de gemeente komen. Als wordt besloten tot de inzet van de bedragen zoals hiervoor aangegeven dan bedragen de jaarlijkse lasten voor de begroting structureel max. € 10.000,- per jaar waarvoor in de huidige begroting geen middelen zijn gereserveerd. De 1% rente is gebaseerd op de rentestand van nu. De verwachting is dat deze de komende jaren geleidelijk zal stijgen waardoor de exploitatielasten navenant kunnen gaan toenemen.

Gelet op het revolverende karakter van de Duurzaamheidslening worden de afgeloste lening bedragen opnieuw ingezet zodat deze kosten voorlopig ook nog niet worden terugverdiend.

7. Economisch effect

Niet onbelangrijk is ook hier de impuls die de inzet van de Stimuleringslening kan opleveren voor de (lokale) economie en werkgelegenheid. Hoewel de verwachting is dat afhankelijk van de actieve inzet en acquisitie van lokale bedrijven de bestedingen in belangrijke mate lokaal zullen plaatsvinden, vormt dit geen garantie omdat de markt groter is dan de gemeente Heerde en daarnaast de wet en regelgeving rond aanbestedingsprocedures een rol kunnen spelen.

8. Energieadvies.

Gelijk bij de verstrekking van de Duurzaamheidslening particulieren wordt ook hier de eis gesteld om de aanvraag vergezeld te laten gaan van een energieadvies via het energieloket Veluwe Duurzaam. Voor een nadere toelichting hieromtrent wordt u verwezen naar het geen hierover is vermeld in de discussienota Duurzaamheidslening particulieren.

Ook hier is van belang dat na het treffen van de maatregelen in beeld aan de hand van een oplevering in beeld wordt gebracht wat de werkelijke CO2 en energiebesparing is geworden. Dit kan vervolgens worden meegenomen in de evaluatie van de lening.

10. Subsidieregelingen en Energiebespaarlening en BNG duurzaamheidsfonds

De Energiebespaarlening is landelijk beschikbaar voor woningeigenaren en VVE's. Het grootste verschil met de Duurzaamheidslening is dat de Duurzaamheidslening regionaal/lokaal wordt ingevuld. De gemeente of provincie bepaalt lokaal welke maatregelen mogen worden gefinancierd en welke doelgroepen voor de Duurzaamheidslening in aanmerking komen. De Energiebespaarlening heeft vaste maatregelen die zijn toegestaan. Een belangrijk aandachtspunt is dat de Energiebespaarlening een maximum van 75% stelt bij het financieren van zonnepanelen. Ook ligt het rentepercentage in de regel hoger dan de gemeentelijke Duurzaamheidslening. Voor sportverenigingen is de subsidieregeling "Energiebesparing en duurzame energie sportaccommodaties" beschikbaar voor het treffen van energiebesparende maatregelen aan gebouwen en installaties alsmede voor het plaatsen van zonnepanelen. Deze is per 2 januari 2018 opnieuw open gesteld.

BNG duurzaamheidsfonds

Recent is het BNG duurzaamheidsfonds geopend. Het BNG Duurzaamheidsfonds is een initiatief van BNG Bank en wordt ondersteund door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). SVn is fondsmanager.

Met een lening van het BNG Duurzaamheidsfonds kan een zakelijke initiatiefnemer bijdragen aan de duurzaamheidsdoelen van gemeenten of provincies. Het BNG Duurzaamheidsfonds faciliteert verduurzaming op zowel ecologisch gebied (zoals duurzame energieopwekking en energiebesparende maatregelen) als sociaal cultureel gebied (zorg, wonen, onderwijs). Het fonds is een aanvulling op (regionale) duurzaamheidsfondsen en verstrekt alleen leningen aan ondernemers die bijdragen aan het gemeentelijke of provinciale duurzaamheidsbeleid. Projecten en initiatieven die in aanmerking komen voor een lening vanuit het BNG Duurzaamheidsfonds, dragen bij aan verduurzaming van het milieu (ecologisch verduurzamen), de mens (sociaal-cultureel verduurzamen) of de markt (economisch verduurzamen).

BNG heeft een bedrag van € 10 miljoen voor het fonds beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij om de financiering van projecten die bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van een gemeente of provincie. Het fonds verstrekt uitsluitend zakelijke kredieten met een omvang van € 100.000,- tot € 2.500.000,-.

Vandaag (1 februari) vindt de officiële publicatie van de regeling plaats.

Of gebruik kan worden gemaakt van de regeling hangt af van de businesscase en de aard en omvang van de plannen.

Bevoegdheid / Juridisch kader

Gemeentewet artikelen 147 en 149

De invoering van het revolving fund is als onderdeel voor nadere besluitvorming benoemd in de Kadernota Klimaatbeleid 2017-2021

Er wordt uitvoering gegeven aan de motie van de gemeenteraad 2017-14

Eerdere besluitvorming en kaders

Kadernota lokaal klimaatbeleid 2017-2021

Contourennota uitvoering lokaal klimaatbeleid 2017-2021

Argumenten

1. Met de invoering van een Stimuleringsregeling voor verenigingen/stichtingen en instellingen wordt invulling gegeven aan de motie gemeenteraad 2017-14
2. De Stimuleringslening betekent een impuls aan de realisatie van lokale ambities met betrekking tot het streven naar een energieneutrale samenleving op termijn.
3. Verenigingen/instellingen zullen mede aan de hand van het energieadviesgesprek meer bewuste keuzes maken bij het treffen van duurzaamheidsmaatregelen aan de eigen gebouwen

4. Het verstrekken van een Stimuleringslening heeft een positief effect op de maatschappelijke bewustwording
5. De investeringen kunnen een (lokale) economische impuls tot gevolg hebben.
6. Met de uitvoering en stimulering van het treffen duurzaamheidsmaatregelen worden mede inhoud gegeven aan de Cittaslow filosofie van de gemeente.

Kanttekeningen

1. Hoewel de ervaringen van SVn met de inzet van de Stimuleringsregeling over het algemeen positief zijn, valt op voorhand niet te voorspellen hoe de vraag zich zal ontwikkelen en in hoeverre de jaarlijks beschikbaar te stellen bedragen daadwerkelijk zullen worden ingezet of in geval van een positief verloop zal blijken dat de beschikbaar gestelde bedragen niet toereikend zullen zijn. Om dit te kunnen bepalen wordt voorgesteld om in het twee jaar de voortgang te evalueren en op dat moment te besluiten om eventuele bijstelling van het lening plafond en de beschikbaar te stellen bedragen voor de vervolgperiode.
2. Er bestaat het risico dat een partij niet kan voldoen aan de rente- en/of aflossingsplicht, waardoor in dat geval een afboeking zal moeten plaatsvinden. Het risico wordt voorsnog laag ingeschat.
3. Voor de uitvoering van de lening dient rekening te worden gehouden met de inzet van ambtelijke capaciteit.
Voorsnog wordt uitgegaan van een tijdbesteding van 2 uur per aanvraag en daarnaast begeleiding/contact SVn omtrent de uitvoering van de regeling en het verwerken van monitor gegevens alsmede rapportage. Er dient rekening te worden gehouden met een reële tijdinvestering van ca. 50 uur op jaarbasis.
4. De 1% rente is gebaseerd op de rentestand van nu. De verwachting is dat deze de komende jaren geleidelijk zal stijgen waardoor de exploitatielasten navenant kunnen gaan toenemen.
5. Een andere kanttekening die moet worden gemaakt is dat wanneer de gemeente Heerde duurzaamheidsleningen gaat verstrekken dit een negatief effect heeft op de schuldpositie; deze gaat hierdoor stijgen. Vorig jaar is de schuldpositie nog uitgebreid in een themaraadbijeenkomst besproken. Op dat moment is aangegeven dat, bij ongewijzigd beleid, verwacht mag worden dat de hoogte van de leningenportefeuille de komende jaren zal dalen. Wanneer de gemeente Heerde besluit tot het verstrekken van duurzaamheidsleningen dan zal deze daling voor een groot deel teniet worden gedaan.

Communicatie

Over de invoering van de lening zal te zijner tijd uitvoering worden gecommuniceerd via de media en het energieloket Veluwe Duurzaam

Vervolg

Het advies van de commissie zal worden meegenomen in de voorbereiding van de besluitvorming rond de inzet van de Stimuleringslening voor verenigingen/instellingen en Non-profit organisaties.

Heerde, 6 februari 2018

Het college van Heerde
mr. G.J. de Graaf
B. van Zuthem

, burgemeester
, gemeentesecretaris

Bijlagen:

--